

Uchwała Nr 4200/II/122/2022

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 23 września 2022 r.

w sprawie opinii o przedłożonej przez Burmistrza Czechowic-Dziedzic informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2022 r.

Na podstawie art. 13 pkt 4, art. 19 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.)
- II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak
Członkowie Tadeusz Stawowczyk
 Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z uwagami** opinię o przedłożonej przez **Burmistrza Czechowic-Dziedzic** informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2022 r.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Burmistrz Czechowic-Dziedzic, działając na podstawie art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.), przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach informację o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2022 r. Informację przedłożono w ustawowym terminie.

Wraz z tym dokumentem przedłożono również:

1) informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,

2) informację o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze 2022 r. dotyczącą jednostek, dla których organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 265 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Przedłożona informacja Miejskiej Biblioteki Publicznej dotycząca wykonania budżetu za I półrocze odnosi się do merytorycznej działalności tej instytucji, nie zawiera natomiast wymaganej art. 265 pkt 1 ustawy o finansach publicznych informacji o przebiegu wykonania planu finansowego jednostki za pierwsze półrocze, uwzględniającą w szczególności stan należności i zobowiązań, w tym wymagalnych.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie upoważnienia zawartego w art. 13 pkt 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668), dokonał analizy przedstawionej informacji o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2022 roku.

Skład Orzekający ustalił i zważył, co następuje:

1. Zakres i forma przedłożonej informacji odpowiadają wymogom zawartym w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, podjętej na podstawie upoważnienia zawartego w art. 266 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Skład zaleca jednak podjęcie nowej uchwały Rady Gminy dostosowującej jej treść do aktualnych uregulowań i potrzeb w tym zakresie.

2. W informacji z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2022 r. zamieszczono w szczególności następujące dane:

- a) o przebiegu wykonania dochodów i wydatków za pierwsze półrocze roku budżetowego, w szczególności określonej przez organ stanowiący,
- b) o przebiegu realizacji zadań zaplanowanych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego,
- c) dotyczące analizy i oceny stanu realizacji budżetu w pierwszym półroczu roku budżetowego.

Przedstawione dane są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych, sporządzonych na podstawie:

- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 144),
- rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.).

Skład Orzekający zauważył jednak niezgodność pomiędzy kwotami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27 S i sprawozdaniu Rb-27 ZZ w zakresie należności w rozdziale 85502 i 85228.

3. Realizacja budżetu jednostki samorządu terytorialnego w pierwszym półroczu 2022 roku przedstawiała się następująco:

- dochody zrealizowano w wysokości **140.429.925,09 zł**, tj. **60,2 %** planu,
- wydatki zrealizowano w wysokości **133.038.361,71 zł**, tj. **53,1 %** planu.

Wynik budżetu osiągnięty w pierwszym półroczu 2022 roku był dodatni i wyniósł **7.391.563,38 zł**, wobec planowanego w uchwale budżetowej deficytu budżetowego w wysokości – **17.106.384,87 zł**.

Skład Orzekający stwierdził wysokie, bo sięgające 55,3% wykonanie wydatków na obsługę długu (rozd. 75702) za I półrocze 2022 roku, co może świadczyć o niedoszacowaniu wydatków z tego tytułu albo braku bieżącego monitorowania wykonania planu tych wydatków do zmieniających się uwarunkowań na rynkach finansowych.

Skład zauważył, że wykazano ujemne wykonanie dochodów w dziale 900 rozdziale 90095, paragrafie 6257 w kwocie 52.470,81 zł, co jak wyjaśniono w sprawozdaniu opisowym /s.16/ spowodowane było zwrotem niewykorzystanej zaliczki wypłaconej w grudniu 2021 r. Skład Orzekający wskazuje, że zwrot dotacji pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości jest wymagającym zaplanowania w budżecie wydatkiem jednostki samorządu terytorialnego klasyfikowanym w zależności od okoliczności zwrotu dotacji w paragrafach wydatkowych:

- a) 291 - Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, lub
- b) 295 - Zwrot niewykorzystanych dotacji oraz płatności.

Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający wskazuje, że zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ujęte w budżecie jednostki samorządu terytorialnego wydatki stanowią nieprzekraczalny limit. Natomiast w myśl art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 289 z późn. zm.), naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków.

Duże wątpliwości Składu budzi również wykazywanie ujemnych kwot niektórych pozycji budżetu, a wyjaśnionych w informacji, że dotyczą one podatku VAT. Powyższe wymaga przeanalizowania przez właściwe służby finansowe jednostki samorządu terytorialnego pod kątem prawidłowości prowadzonej ewidencji oraz ujmowania zdarzeń gospodarczych w dochodach i wydatkach budżetu.

4. W uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zachowana była zasada, wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody z art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 tej ustawy. Podobnie na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o powyższe przychody, z tym, że w roku 2022 do ustalenia relacji, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, dochody bieżące jednostki samorządu terytorialnego mogą być powiększone także o przychody z tytułu wolnych środków z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy

o finansach publicznych, co wynika z art. 9 ust. 1 ustawy z 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1927). Wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym, zaś w przypadku równoważenia wydatków bieżących środkami z art. 217 ust. 2 pkt 8, ocena spełnienia tej zasady za rok poprzedzający rok budżetowy następuje po wyeliminowaniu kwot związanych z tymi środkami.

Wykonana nadwyżka operacyjna wyniosła na koniec I półrocza br. **13.712.278,31 zł**.

5. Zachowana została również w pierwszym półroczu roku budżetowego relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym (w okresie objętym wieloletnią prognozą finansową) nie mogą być wyższe, niż dopuszczalny wskaźnik ustalony dla danego roku.

Skład wskazuje również na konieczność dokonania analizy pod kątem uwzględnienia w parametrach wieloletniej prognozy finansowej odpowiednich danych wynikających z aktualnych wytycznych Ministra Finansów w zakresie wskaźników makroekonomicznych.

6. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że łączna kwota zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego na dzień 30 czerwca 2022 r. wyniosła **21.429.585,38 zł**, co stanowiło **9,2 %** planowanych dochodów w 2022 roku.

Skład Orzekający formułując niniejszą opinię przypomina również, że zgodnie z art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 13 pkt 7 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1461) wójt niezwłocznie ogłasza uchwałę budżetową i roczne sprawozdanie z jej wykonania w trybie przewidzianym dla aktów prawa miejscowego. Skład stwierdził, że obowiązku tego nie dopełniono w Gminie Czechowic-Dziedzice wobec sprawozdań rocznych co najmniej od 2011 roku. W związku z powyższym publikacja tych dokumentów w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego winna zostać dokonana niezwłocznie.

Na zakończenie Skład Orzekający wskazuje, że ze względu na zachodzące zmiany uwarunkowań społeczno-ekonomicznych zwiększających ryzyko prowadzenia gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego, m.in. wzrost inflacji, podniesienie stóp procentowych - podstawy planowania dochodów i wydatków budżetowych, szczególnie bieżących będą musiały zostać zweryfikowane przez jednostkę samorządu terytorialnego i ulec stosownej zmianie w drugim półroczu roku budżetowego.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 14 dni** od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca

II Składu Orzekającego

Bernadeta Dzięziak